

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Summa Jurisprudentiae Sacrae Universae, Seu Jus
Canonicum, Secundum quinque Decretalium Gregorii
Papae IX. Titulos explicatum**

Pichler, Vitus

Bibliopolarum Augustanorum, 1723

VD18 VD18 12190187-ddd

Titulus XXIX. De Clerico per Saltum promot.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98739)

1 Sciendum, non minus, imò magis, delinqui à Clerico, qui ministrat in Ordine (h. e. exercet actum Ordinis proprium eo modo, quo ab Ordinatis vi Ordinis potest & solet exerceri) quem tamen nunquam suscepit, quàm ab illo, qui suscepit quidem, at usum non habet licitum, utpote per censuram excommunicationis &c. sibi prohibitum: sicut ergo poenas Clerici in censura ministrantis adduximus in priori Titulo, ita in præsentī adducemus poenas Clerici non Ordinati ministrantis, seu Ordinis, quem non habet, actum exercentis. Igitur

2 Dico. Poena Clerici Ordinem Sacrum, quem non habet, culpabiliter & seriò exercentis, licet intentionem non habeat exercendi actum Ordinis, est 1. irregularitas, saltem partialis, prohibens susceptionem Ordinum ulteriorum, 2. suspensio ferendæ sententiæ ab exercitio Ordinis ultimò suscepti, 3. excommunicatio pariter ferendæ sententiæ. Text. & DD. in c. 1. & c. 2. h. t. Dixi 1. Clerici, quid de Laico Ordinis exercitium attentante sentiendum, postea aperiam. 2. Sacrum, quamvis enim idem probabilius foret de ministrante in uno ex Ordinibus Minoribus, quem non habet, si id faceret solenniter & quasi ex officio proprio, per c. 1. cit. omitto tamen, quia rarò hodie solent ab ipsis Ordinatis exerceri taliter Minores Ordines, 3. seriò exercentis, h. e. ponentis actum externum non jocò, vel per modum scenicæ aut ludicræ actionis, sed cum intentione talem actum externum ponendi, quantum est in se, qualem solent Ordinati vi Ordinis, ut si non Sacerdos, sed Subdiaconus, vel Diaconus tantum, legeret Missam, audiret Confessiones, solenniter baptizaret, si Sacerdos attentaret Confirmare, vel Ordinare, quod est Episcoporum, si Minorista, vel Subdiaconus, cum Stola, Manipulo, & Dalmatica cantaret Evangelium in Missa solenni: secus, si sine Stola &c. cantaret. 4. licet intentionem non habeat exercendi actum Ordinis, h. e. validè eum ponendi; cum sciat, id sibi impossibile esse: si enim ignoraret, se carere Ordine, poenas non incurreret ministrando.

3 Oppones 1. Qui non habet intentionem exercendi actum Ordinis, revera non exercet, cum actus non operentur ultra intentionem agentium: ergo poenas non incurrunt. 2. Rebaptizans non incurrunt poenam irregularitatis, qui rebaptizat sine intentione conferendi Baptismum: ergo neque ponens actum Ordinis sine intentione illum verè ponendi. R. ad 1. N. Conf. Sufficit, quòd aliquis seriò intendat ponere talem actum externum, qui validè exerceri nequit nisi ab Ordinatis, hunc enim punire jam intendunt SS. Canones, cum non Ordinatus supponatur scire, sibi impossibilem esse positionem actus validi. Ad 2. Iterum N. Conf. & parit. Irregularitas in rebaptizantes statuta respicit principaliter Hæreticos, per errorem judicantes, dari posse validam collationem alteram Baptismi: qui autem judicat collationem Sacramenti à se vali-

Lib. V. R. P. Viti Pichler.

dè fieri, utique debet habere intentionem verè conferendi: econtra Irregularitas statuta in ministrantes in Ordine, quem sciunt se non habere, respicit principaliter Clericos Catholicos, qui bene sciunt, vel scire præsumuntur, se non posse actum Ordinis validum ponere, ideo nec prudenter eum intendunt, nec intendere præsumuntur, & tamen puniuntur.

Quæres, an Laicus, in Ordine Sacro ministrans, fiat irregularis? R. quamvis gravissimè peccet, & graviter ad arbitrium Judicis puniendus sit: imò, si celebrare Missam, aut Sacramentalem Confessionem audire præsumpserit, Judici Laico tradendus (ut & Clericus non-Sacerdos id attentans, sed prius degradatus) & severissimè puniendus est juxta Constit. Etsi aliàs Clem. VIII. & Constit. Apostolicus officium Urbani VIII. Sic labente anno Neoburgi ad Danubium Eremita Laicus, solennes ibi Primitias celebrans, ultimò supplicio fuit affectus. Ubi autem viget Inquisitio in Hæreticam pravitatem, est poena ignis. Sic non ita pridem Romæ fuit aliquis Clericus adjudicatus huic supplicio, qui non-Sacerdos legit Missas. Quamvis, inquam, hæc ita se habeant, irregularitatem tamen non incurrit probabilius, ut cum Barb. Sayro, atque aliis docet P. Schmalzgrueber h. n. 27. contra Navar. Suar. Engel, Wiestner, & fortè communiorem. Ratio optima est negativa, quia Irregularitas non incurritur, nisi jure expressa. c. 18. de sent. Excomm. in 6, atqui in jure non reperitur expressa Irregularitas in Laicos Actum Ordinis exercentes statuta. Imò videntur fuisse exclusi per Rubricam præsentis Tituli, sic sonante: de Clerico non Ordinato &c. Oppones in c. 1. h. t. Jus generaliter & absolute statuit irregularitatem in omnem, quicumque ministraverit in Ordine, quem non habet: ergo generaliter intelligendum est: ergo etiam de Laicis, & sic Nigrum extendit Rubrum. seu textus generalior est quàm Rubrica, Clericis addens & Laicos, R. N. Illatum, quamvis generaliter sit intelligendum d. c. non tamen omni generalitate, sed tantum eà, quam habet Rubrica, omnem Clericum comprehendente, & non se extendente ad Laicos; cum in materia pœnali non sit facienda extensio. Adde, quòd in Clericis reperitur specialis ratio, nempe periculum, ne ministrent in Ordine nondum suscepto, quod facilius potest, & frequentius solet contingere apud Clericos, at apud Laicos valde rarò: ergo est ratio etiam positiva non extendendi textum ad Laicos.

TITULUS XXIX.

De Clerico per Saltum promotō.

SUMMARIUM.

1. Quis dicatur per saltum promotus.
2. Quid juris circa talem.

Sciendum, per saltum promotos dici illos, qui Ordines non gradatim susceperunt, sed superio-

XX 2

perio.

periores nondum suscepto inferiore, ut si quis Presbyteratum suscepisset ante Diaconatum, Subdiaconatum ante quatuor Minores, & probabilius etiam in ordine ad pœnas, si quis quatuor Minores necdum susceptâ prius Primâ Tonfurâ, ut cum Sperelli *decis.* 114. d. n. 17. docet P. Wiestner, Reiffensuel, & alii, allegantes declarationem Cardd. cum Gallemart ad Trid. s. 23. c. 14. de Ref. n. 4. idque in meis principiis, qui Primam Tonfuram inter Ordines propriè dictos refero, non videtur habere difficultatem; quam eandem sententiam à Jure definitam esse putat Sperelli, l. cit. n. 19.

2 Dico, Quamvis Ordo per saltum collatus valeat, ut perspicuum fit ex c. un. h. t. Clericus tamen, per saltum promotus, suspensus est ipso facto ab exercitio Ordinis sic suscepti, ita ut nec in suscepto ministrare, nec prætermisum Ordinem, nec alios nondum susceptos, recipere possit absque dispensatione. Sumitur ex can. un. d. 52. c. un. cit. Trid. lo. cit. Suar. Gonzal. &c. Dispensare tamen Episcopo concessum est, per c. un. & Trid. cit. licet scilicet per saltum promotus quis fuisset, Trid. d. 1. Excipe, nisi per saltum promotus ministrasset vel in Ordine per saltum suscepto, vel in prætermisso; tunc enim talis, utpote ministrans in Censura, vel in Ordine, quem non habet, esset irregularis: irregularitas autem ab Episcopo dispensabilis non est, nisi occulta sit, Trid. s. 24. c. 6. de Ref.

TITULUS XXX.

De eo, qui furtivè Ordinem susce-
pit.

SUMMARIUM.

1. Ordo furtivè susceptus valet, & quando id fiat.
2. Pœna Ordinem furtivè suscipientis.
3. Quis cum illo dispenser.

1 Sciendum, furtivè Ordinem suscipere nihil aliud esse, quàm si quis clam, sine consensu aut licentia Episcopi, aut sine prævio examine suscipit, Ordinandorum numero se immiscens: vel qui eodem die sine debita licentia aut dispensatione duos Ordines Sacros, aut Subdiaconatum cum Minoribus recipit, nisi id permittat consuetudo. Ordo sic susceptus valet, nisi Ordinans positivè & seriò nolit ordinare accedentes dolosè. Si Ordinans protestetur publicè, se furtivè accedentes nolle ordinare, & nesciatur, utrùm præcisè voluerit absterre taliter se immiscentes & declarare suam displicentiam, vel an seriò illis non conferre Ordines, dubium est, an Ordo valeat. Rectè tamen speculativè loquendo præsumitur illud prius, quòd nempe habuerit intentionem generalem & absolutam ordinandi omnes, quibus materiam Ordinationis sub debita forma tradiderit; quia intentio aliquos excludens est contra Ritus & praxim Ecclesiæ, graviusque infert incommoda. Præcisè tamen viderentur tales sub conditione

reordinandi; quia in praxi tutiora sequi debemus, ubi agitur de valore Sacramenti.

Dico. Pœna furtivè suscipientis Ordinem non est irregularitas, 2. sed suspensio ab exercitio Ordinis furtivè suscepti, consequenter, cum omnis Censura impediat susceptionem Ordinem, etiam ab ascensu ad superiorem Ordinem. Pars prior constat inde, quia in nullo Jure statuitur irregularitas; nimirum, nisi quis furtivè ordinatus ministraret in Ordine furtivè suscepto, antequam à Censura fuisset absolutus. Posterior ex can. s. 1. 2. c. 1. 2. & 3. b. t. Si tamen Episcopus sub excommunicatione prius prohibeat, ne quis ad Ordines furtivè se ingerat, furtivè accedens suspenditur ab executione omnium Ordinum, quos jam suscepit, hoc ipso quòd sit excommunicatus, consequenter nullum exercere potest absque irregularitate: per susceptionem furtivam autem necesse videtur fieri irregularis; quia in Jure non clarè exprimitur, Navar. Suar. de Censur. d. 31. s. 1. Dices cum P. Reiffensuel & aliis; in c. 1. cit. habetur, quòd ita ordinatus furtivè nequeat absque dispensatione ad altiores Ordines promoveri, quòd est præcipuus effectus irregularitatis teste Covarruvia. 12. non tantum irregularitatis effectus est, sed etiam Suspensionis, & omnis Censuræ, ad superiorem Ordinem non posse ascendere.

Quæres, quis dispensare possit cum eo, qui furtivè suscepit Ordinem? 12. cum distinctione: si specialis prohibitio Episcopi sub excommunicatione non præcessit, Episcopus, licet delictum sit notorium, vel Superior Regularis, cujus Religionem ingreditur suspensus ob ordinem furtivè susceptum, c. 1. & 2. b. t. Si vero prohibitio talis præcessit, solus Papa; nisi delinquens ingrediatur Religionem, & ibi aliquamdiu laudabiliter vivat; tunc enim permittitur dispensare Episcopo, imò probabiliter etiam Prelato Regulari, Text. & DD. in c. 1. cit. & seqq. Sicut eidem Episcopo permittitur dispensatio, si delictum sit occultum, Trid. s. 24. c. 6. de Ref.

TITULUS XXXI.

De Excessibus Prælatorum, & Subdiaconorum.

SUMMARIUM.

1. Horum delicta in Jure vocantur Excessus.
2. Quando Episcopi excedant contra subditos.
3. Quando Episcopi inferiores Prælatis.
4. Quando subditi contra Prælatos.
5. Monialium clausura, ne illi egrediantur.
6. Et ne alii ingrediantur in earum Monasteria.
7. An eodem modo prohiberetur sit famulus ingredi Monasteria virorum.

Sciendum, post delicta personis Ecclesiasticis omnibus communia hoc loco registrari & taxari quædam Prælati erga subditos, & his erga Prælatos propria, non quidem omnia, uti Rubrica generaliter sonat, sed quædam in specie eò quòd alia in aliis Titulis reprehendantur.